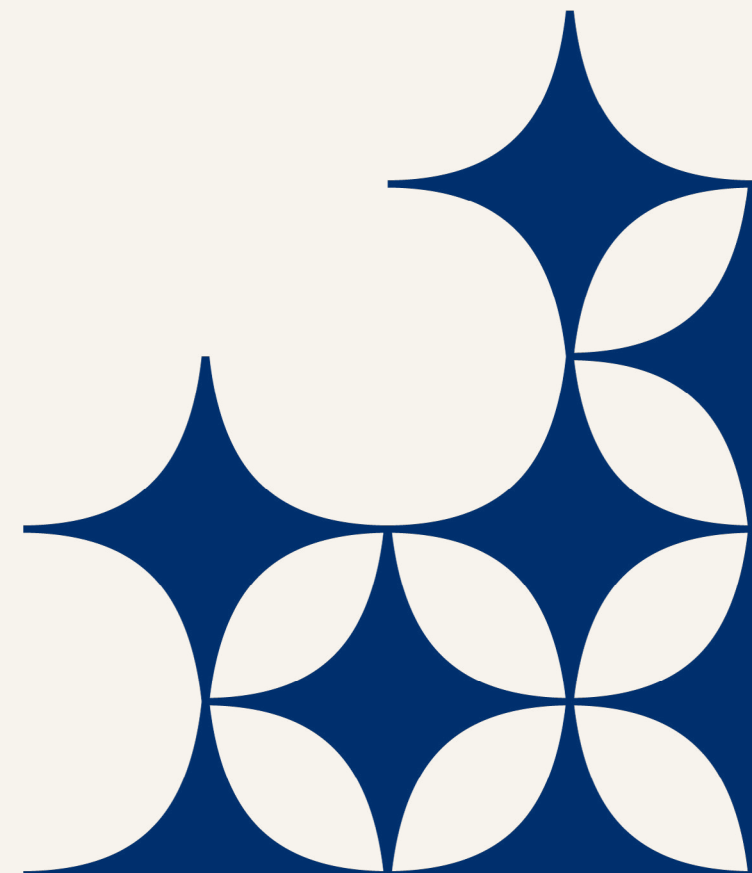

YHTEISTYÖ- KUMPPANEIDEN

Code of Conduct

SISÄLLYS

1. JOHDANTO JA VIITTEET
2. YLEISET VAATIMUKSET
3. LIIKETOIMINTAPERIAATTEET
4. IHMISOIKEUDET JA TYÖNTEKIJÖIDEN OIKEUDET
5. TERVEYS JA TURVALLISUUS
6. ELÄINTEN HYVINVOINTI
7. ELINTARVIKETURVALLISUUS
8. YMPÄRISTÖ
9. TÄYTÄNTÖÖNPANO JA SEURANTA
10. YHTEISTYÖKUMPPANIN ILMOITUS

1. JOHDANTO JA VIITTEET

Valio on sitoutunut vastuulliseen liiketoimintaan ja tämän dokumentin periaatteisiin. Missionamme on toimia paremman elämän palveluksessa yhdessä sidosryhmiemme kanssa. Yhteistyökumppaneillamme, kuten toimittajilla ja jakelijoilla, on tärkeä tehtävä mission toteuttamisessa, sillä niiden avulla Valio voi tarjota vastuullisesti tuotettuja, markkinoituja ja myytyjä laadukkaita tuotteita.

Tässä Valion yhteistyökumppaneiden Code of Conductissa ("Code of Conduct") määritetään vähimmäisvaatimukset, joita Valion ja sen tytäryhtiöiden ("Valio") yhteistyökumppaneiden on noudatettava omassa toiminnassaan ja toimitusketjussaan. Tässä Code of Conductissa "yhteistyökumppanilla" tarkoitetaan oikeushenkilöä, joka toimittaa Valiolle tuotteita, materiaaleja tai palveluja, tai myyjää, edustajaa, sopimuspakkaajaa, yhteisyrityskumppania tai muuta kolmatta osapuolta, joka harjoittaa liiketoimintaa Valion kanssa tai sen puolesta.

Code of Conductin avulla haluamme edistää kansainvälisesti tunnustettujen ihmisoikeuksien ja vastuullista liiketoimintaa koskevien kansainvälisten periaatteiden kunnioittamista arvoketjussamme. Kyseiset oikeudet ja periaatteet on kirjattu useisiin kansainvälisiin julistuksiin ja sopimuksiin, ja määritetty tarkemmin erilaisten organisaatioiden ohjeissa, standardeissa ja ohjesäännöissä. Näitä ovat:

- ♦ Kansainväliset ihmisoikeusasiakirjat (sisältäen Yhdistyneiden Kansakuntien ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen, kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen sekä talous-, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen)
- ♦ YK:n yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet
- ♦ YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus
- ♦ Kansainvälisen työjärjestön julistus työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista
- ♦ Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) toimintaohjeet monikansallisille yrityksille vastuulliseen liiketoimintaan
- ♦ Ethical Trading Initiative (ETI) Base Code
- ♦ International Organization for Standardization (ISO) standardit

2 Yhteistyökumppaneiden Code of Conduct

2. YLEISET VAATIMUKSET

Valio on sitoutunut tämän Code of Conductin periaatteisiin omassa toiminnassaan ja kehittää jatkuvasti omia vastuullisuuskäytäntöjään. Meille on tärkeää, että yhteistyökumppanimme toimivat lakien mukaisesti ja heillä on asianmukaiset käytännöt tämän Code of Conductin periaatteiden noudattamiseen sekä omassa toiminnassa että toimitusketjussa.

Yhteistyökumppanin on noudatettava kaikkia sovellettavia kansallisia ja kansainvälisiä lakeja, asetuksia, lisensejä ja lupia niissä maissa ja alueilla, joissa sillä on toimintaa. Mikäli Code of Conductin ja sovellettavien lakien, asetusten tai standardien (yhdessä "lakien") vaatimusten välillä on eroja, yhteistyökumppanin on noudatettava tiukempia vaatimuksia.

Yhteistyökumppanilla on oltava liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelma tuotteiden ja palveluiden jatkuvan toimittamisen varmistamiseksi häiriötilanteissa. Yhteistyökumppanilla on oltava hallintakäytännöt, jotka kattavat tämän Code of Conductin periaatteet ja jotka ovat riittävät sen liiketoiminnan koon, monimutkaisuuden ja riskien kannalta.

Yhteistyökumppanin odotetaan arvioivan ja tunnistavan ihmisoikeuksiin ja ympäristöön kohdistuvat riskit omassa toiminnassaan ja toimitusketjussaan, ryhtyvän toimiin näiden riskien ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi sekä korjaavan aiheuttamansa tai myötävaikuttamansa todellisen haitan. Lisäksi yhteistyökumppanin odotetaan tekevän yhteistyötä Valion kanssa ja tukevan Valion huolellisuusvelvoitteen toteuttamista esimerkiksi toimittamalla tietoa ja osallistumalla arviointeihin tarpeen mukaan.

Yhteistyökumppanilla on oltava käytössä prosessi, jolla käsitellään työntekijöiden esiin nostamia huolenaiheita ja suojataan ongelmista ilmoittavia tai valittavia työntekijöitä mahdollisilta vastatoimilta.

3. LIIKETOIMINTAPERIAATTEET

Meille on tärkeää, että yhteistyökumppanimme suojaavat tietoa, pidättäytyvät korruptiosta ja sopimattomista lahjoista, noudattavat pakotteita sekä välttävät eturistiriitoja.

3.1 LUOTTAMUKSELLISET TIEDOT, HENKILÖTIEDOT JA IMMATERIAALIOIKEUDET

Yhteistyökumppanin on käsiteltävä kaikkea Valion kanssa tehtävän yhteistyön yhteydessä saatua tai saavutettavissa olevaa luottamuksellista tietoa, henkilötietoja ja immateriaalioikeuksia huolellisesti ja asianmukaisin suojatoimin, varmistaen väärinkäytösten estämisen ja lakien noudattamisen. Yhteistyökumppanin tulee varmistaa, että tekoälyn (AI) käyttö Valion kanssa tehtävän yhteistyön yhteydessä ei vaaranna luottamuksellista tietoa, henkilötietoja tai immateriaalioikeuksia, ja että käyttö tapahtuu sovellettavien lakien mukaisesti.

3.2 LIIKETOIMINNAN REHELLISYYS

Kaikenlainen korruptio on kielletty, mukaan lukien lahjusten tarjoaminen tai vastaanottaminen ja kiristykseen tai kavalukseen osallistuminen. Yhteistyökumppanilla on oltava käytössään asianmukaiset menettelyt korruption ehkäisemiseksi liiketoiminnassaan.

Yhteistyökumppanin on pidettävä kirjaa liiketoiminnastaan ja -suhteistaan täsmällisesti ja avoimesti sekä vältettävä epäreiluja kauppapatoja. Yhteistyökumppanin on noudatettava kaikkia vienti- ja tuontivalvontaa koskevia säädöksiä sekä sovellettavia taloudellisia ja kauppapakotteita, mukaan lukien Yhdistyneiden kansakuntien, Euroopan unionin, Yhdysvaltojen, Iso-Britannian ja muiden sen toimintaa koskevien maiden asettamat pakotteet.

3 Yhteistyökumppaneiden Code of Conduct

Yhteistyökumppanin on viipymättä ilmoitettava Valiolle, mikäli yhtiö itse tai jokin sen omistajista, hallituksen jäsenistä tai muusta keskeisestä henkilöstöstä joutuu pakotteiden kohteeksi tai päätyy sovellettavalle pakotelistalle tai rajoitettujen osapuolten listalle. Yhteistyökumppani ei saa osallistua eikä yrittää osallistua rahanpesuun.

Yhteistyökumppanin tulee välttää tilanteita, jotka voivat aiheuttaa eturistiriidan Valion kanssa, ja ilmoittaa viipymättä Valiolle kaikista todellisista tai mahdollisista eturistiriidoista. Eturistiriita syntyy, kun yhteistyökumppanin tai Valion työntekijän tai johtajan henkilökohtainen tai taloudellinen etu vaikuttaa tai saattaa vaikuttaa heidän kykynsä tehdä puolueettomia liiketoimintapäätöksiä.

3.3 LAHJAT JA VIERAANVARAISUUS

Yhteistyökumppanin Valiolle tai sen työntekijöille tarjotun, liiketoimintaan liittyvän kestityksen, lahjojen tai viihdepalvelujen on oltava kustannuksiltaan ja luonteeltaan kohtuullisia, ja niiden tarkoituksena on oltava ainoastaan ammattimaisten liikesuhteiden hoitaminen, ei Valion liiketoimintapäätöksiin vaikuttaminen. Valio maksaa edustajiensa suuremmat matkakulut.

Yhteistyökumppani ei myöskään saa vastaanottaa omilta liikekumppaneiltaan asiaankuulumattomia lahjoja, palveluksia, viihdepalveluja tai muita henkilökohtaisia etuja, jotka voisivat vaikuttaa tai näyttää vaikuttavan yhteistyökumppanin liiketoimintapäätöksiin, jotka liittyvät sen toimintaan Valion kanssa.

4. IHMISOIKEUDET JA TYÖNTEKIJÖIDEN OIKEUDET

Meille on tärkeää, että yhteistyökumppanimme kunnioittavat ihmis- oikeuksia ja paikalisyyhteisöjen oikeuksia, kohtelevat työntekijöitään kunnioittavasti ja syrjimättömästi sekä noudattavat reiluja työehtoja.

4.1 IHMISOIKEUDET

Yhteistyökumppanin on kunnioitettava ihmisoikeuksia ja kiinnitettävä erityistä huomiota haavoittuvien ryhmien, kuten naisten, lasten ja siirtotyöntekijöiden oikeuksiin.

4.2 LAPSITYÖVOIMA JA NUORET TYÖNTEKIJÄT

Lapsityövoiman käyttö on kielletty. Yhteistyökumppani ei saa palkata henkilöä, joka on 15 vuoden ikää (ILO:n yleissopimus nro 138:n mukaan tietyissä maissa 14 vuoden ikää) nuorempi tai muuta lakien mukaista vähimmäisikää nuorempi sen mukaan, kumpi vaadittu vähimmäisikä on korkeampi. Yhteistyökumppanin on varmistettava työnhakijoiden ikä ja varmistettava muilla asianmukaisilla toimilla, ettei lapsityövoimaa käytetä sen omissa toimitiloissa tai sen alihankkijoiden toimitiloissa.

Jos työntekijöiden vähimmäisikää koskevia rikkomuksia havaitaan, yhteistyökumppanin on laadittava ja toteutettava asianmukainen korjaussuunnitelma, joka asettaa lapsen edun etusijalle. Korjaussuunnitelma ja siihen liittyvä raportointi on toteutettava Code of Conductin osion "Raportointi, epäkoh- tien korjaaminen ja jatkuva parantaminen" mukaisesti.

Yhteistyökumppani ei saa määrätä alle 18-vuotiaita työntekijöitä työskentelemään korkeissa paikoissa tai suorittamaan työtehtäviä, jotka vaarantavat heidän terveytensä tai turvallisuutensa tai haittaavat heidän koulunkäyntiään.

4.3 PAKKOTYÖ

Pakkotyö on kielletty, ja siihen sisältyy kaikenlainen tahdonvastainen työ, kuten ihmiskauppa, orjuus, velkaorjuus ja vangeilla teetetty tahdonvastainen työ.

Työntekijöillä on oltava vapaus poistua työpaikaltaan työvuoronsa päätyttyä sekä päättää työsuhteensa kohtuullisen irtisanomisajan jälkeen. Työnteon on aina oltava vapaaehtoista, eikä se saa tapahtua rangaistuksen tai seuraamusten uhalla.

Yhteistyökumppani tai sen käyttämä välittäjä, kuten työvoimaa välittävä yritys, ei saa veloittaa työntekijöiltä heidän palkkaamiseensa liittyviä maksuja, kuten rekrytointi- tai hakumaksuja, hallinnollisia tai terveydenhuoltomaksuja, passi- tai viisumimaksuja tai muita maksuja. Työntekijöitä ei saa vaatia tekemään rahatalletuksia tai luovuttamaan alkuperäisiä henkilöasiakirjojaan yhteistyökumppanille tai yhteistyökumppanin käyttämälle välittäjälle tai alihankkijalle.

4.4 SYRJINNÄN, HÄIRINNÄN JA AHDISTELUN KIELTO

Yhteistyökumppanin on kohdeltava kaikkia työntekijöitään kunnioittavasti ja arvokkaasti. Ketään ei saa syrjiä työsuhteen, työhön ottamisen, palkanmaksun, koulutukseen pääsemisen, ylennyksen, työsuhteen päättämisen tai eläkkeelle jäämisen osalta etnisen taustan, ihonvärin, yhteiskuntaluokan, kansallisuuden, uskonnon, iän, vammaisuuden, sukupuolen, siviilisäädyn, raskauden, sukupuolisen suuntautumisen, ammattiliittoon kuulumisen, poliittisen suuntautumisen tai muun lakien suojaaman aseman perusteella.

Kaikenlainen fyysinen, henkinen, seksuaalinen tai sanallinen häirintä, pelottelu, uhkailu tai ahdistelu on kiellettyä. Yhteistyökumppanilla on oltava käytössä lakien mukaiset

ja kohtuulliset menettelyt, joilla suojataan raskaana olevia tai vasta lapsen saaneita työntekijöitä. Niitä ovat esimerkiksi vanhempainvapaa, lyhennetty työaika tai sijoittumisen toisiin tehtäviin.

4.5 TYÖAIKA

Yhteistyökumppanin on noudatettava kaikkia sovellettavia lakeja, asetuksia ja työehtosopimuksia, jotka koskevat työaika, lepoaikoja, taukoja, vuosilomaa, sairauslomaa, vanhempainvapaata, juhlapyyhiä ja ylityötä. Yleisesti ottaen säännöllinen työaika ei saisi ylittää 48 tuntia viikossa. Työntekijöille on mahdollistettava vähintään yksi keskeytymätön 24 tunnin lepojako jokaista seitsemän työpäivän jaksoa kohti.

Yhteistyökumppanin on varmistettava, että ylityö on vapaaehtoista ja siitä maksetaan lain edellyttämä tai alan vallitseva korotettu korvaus, sen mukaan kumpi on korkeampi. Pakollista ylityötä voidaan vaatia vain poikkeuksellisissa ja tilapäisissä tilanteissa, ja vain siinä määrin kuin on välttämätöntä. Ylityötä ei saa käyttää säännöllisen työllistämisen korvikkeena.

4.6 TYÖSUHDE

Yhteistyökumppanin on varmistettava, että sekä sen suoraan palkkaamat, että työvoimaa välittävän yrityksen tai muun välittäjän välityksellä palkkaamat työntekijät saavat laillisesti työskennellä sen tiloissa. Ennen työsuhteen alkua työntekijälle on toimitettava kirjallinen ja ymmärrettävä asiakirja hänen työsuhteensa ehtoista, josta käyvät ilmi muun muassa työtehtävät, palkkaus, luontoisedut, kannustinjärjestelmät, palkanmaksukausi ja -tapa ja muut lakien edellyttämät tiedot.

Yhteistyökumppanin on varmistettava, että kaikkien työntekijöiden ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia

kunnioitetaan. Tämä pätee myös osa- ja määräaikaisiin työntekijöihin, alihankkijoihin ja siirtotyöntekijöihin.

Yhteistyökumppani ei saa vältellä velvollisuuksiaan työntekijöitä kohtaan esimerkiksi määräaikaisten työ- sopimusten ketjuttamisen, alihankinnan tai sellaisten oppisopimusohjelmien avulla, joissa tosiasiallisena tavoitteena ei ole työntekijöiden kouluttaminen tai pysyvän työn tarjoaminen.

4.7 PALKKA JA PALKASTA TEHTÄVÄT VÄHENNYKSET

Yhteistyökumppanin on maksettava kaikille työntekijöille palkkaa lakien ja mahdollisten sitovien työehtosopimusten mukaisesti. Niissä voidaan määrittää esimerkiksi vähimmäispalkka, ylityökorvaus ja palkanlisät sekä periaate, että samasta työstä on maksettava sama palkka ilman syrjintää. Joka tapauksessa palkkatason pitää riittää kattamaan työntekijän perustarpeet ja riittävän toimeentulon.

Jos palkasta tehdään vähennyksiä, joilla katetaan lainattuja ennakkoja tai ruoka- tai asumiskuluja, tai palkasta tehdään vähennys kurinpitotoimena tai muusta syystä, saattaa syntyä pakkotyön ja velkaorjuuden mahdollistava tilanne. Tämän vuoksi yhteistyökumppanin on tehtävä kaikki vähennykset työntekijän nimenomaisella suostumuksella ja siten, ettei palkanmaksukautena maksettavan palkan määrä jää alle lakisääteisen vähimmäispalkan.

Palkasta tehtävien vähennysten käyttämistä kurinpitotoimena pitäisi välttää. Jos niitä käytetään, yhteistyökumppanilla on oltava käytössä politiikka ja menettelytapa, jotka takaavat työntekijöille asianmukaisen oikeusturvan. Kaikki kurinpitotoimet on kirjattava.

4.8 YHDISTYMSVAPAAUS

Yhteistyökumppanin on kunnioitettava työntekijöidensä oikeutta liittyä valitsemaansa ammattiliittoon tai muodostaa sellainen sekä heidän kollektiivista neuvotteluoikeuttaan. Jos paikalliset lait rajoittavat näitä oikeuksia, yhteistyökumppanin pitäisi pyrkiä tukemaan vaihtoehtoisia työntekijöiden ja johdon välisiä vuoropuhelun, edustuksen ja kollektiivisen neuvottelun muotoja. Työntekijöihin, heidän edustajiinsa tai ammattiliittojen jäseniin ei saa kohdistaa kostotoimia, häirintää, ahdistelua tai uhkailua lain suojaaman toiminnan vuoksi. Yhteistyökumppanin on mahdollistettava työntekijöiden edustajille tarvittavat tilat heidän työpaikalla tapahtuvien työntekijöiden edustamiseen liittyvien tehtäviensä hoitamista varten sekä pääsy työpaikoille.

4.9 YHTEISÖJEN OIKEUDET

Yhteistyökumppanin on kunnioitettava yhteisöjen ja alkuperäiskansojen oikeutta maahan ja luonnon-varoihin, johon kuuluu myös oikeus veteen. Maahan-kinnoissa on kunnioitettava laillisia hallintaoikeuksia, eikä maananastusta hyväksyttyä.

5. TERVEYS JA TURVALLISUUS

Meille on tärkeää, että yhteistyökumppanimme tarjoavat työntekijöilleen turvallisen ja terveellisen työympäristön, jossa vaaratekijät tunnistetaan ja minimoidaan, ja työntekijöille tarjotaan tarvittavat suojavarusteet ja turvallisuuskoulutusta.

5.1 TYÖOLOJEN JA MAJOITUS

Yhteistyökumppanin on tarjottava työntekijöille turvallinen ja terveellinen työympäristö. Sekä työpaikan että mahdollisen majoituksen on täytettävä terveyttä, turvallisuutta ja ympäristöä koskevien lakien vaatimukset, jotka koskevat muun muassa palo- ja rakenteiden turvallisuutta, riittävää ilmanvaihtoa ja valaistusta, mahdollisuutta käyttää puhtaita WC-tiloja ja juomavettä sekä mahdollisia asianmukaisia tiloja ruoan säilytykseen.

5.2 TERVEYS JA TURVALLISUUS

Yhteistyökumppanilla on oltava käytössä järjestelmä, jonka avulla havaitaan ja arvioidaan työntekijöiden turvallisuuteen ja terveyteen liittyviä riskejä.

Raskaana olevia naisia ja imettäviä äitejä koskevat erityiset riskit on myös otettava huomioon.

Mahdolliset vaaratekijät on poistettava, mikäli se on mahdollista, eristettävä teknisesti (esim. rakenteiden tai turvalaitteiden avulla) ja loput niistä minimoitava ja hallittava. Tarvittaessa yhteistyökumppanin on tarjottava kaikille työntekijöille asianmukaiset, toimivat ja hyväkuntoiset henkilösuojaimet ja varmistettava, että niitä käytetään oikein. Kaikki tapaturmat on raportoitava ja tutkittava, ja tarvittavat korjaavat toimet on toteutettava.

Kaikille työntekijöille on annettava säännöllisesti ja dokumentoidusti terveys- ja turvallisuuskoulutusta tunnistettujen turvallisuusriskien perusteella, ja heille on tarjottava asianmukaiset terveyspalvelut.

5.3 HÄTÄTILANTEISIIN VARAUTUMINEN

Yhteistyökumppanin on huomioitava mahdolliset hätätilanteet, ja niihin on varauduttava toteuttamalla hätätilannesuunnitelmat ja -menettelyt. Niitä ovat esimerkiksi työntekijöiden ilmoitus- ja evakuointimenettelyt, hätätilannekoulutukset ja -harjoitukset, asianmukaisten ilmaisulaitteiden asennus, testaus ja kunnossapito, asianmukaiset hätäuloskäynnit ja sammutusvälineet. Hätäuloskäyntien on oltava selkeästi merkittyjä, helposti havaittavissa, esteettömiä ja sisäpuolelta avattavissa. Palosammuttimia ja ensiapupakkauksia on oltava helposti saatavilla, ja niiden on oltava asianmukaisessa kunnossa.

6. ELÄINTEN HYVINVOINTI

Meille on tärkeää, että yhteistyökumppanimme varmistavat eläinten hyvinvoinnin koko toimitusketjussa.

Jos yhteistyökumppani toimittaa Valiolle eläinperäisiä tuotteita tai ainesosia, yhteistyökumppanin on varmistettava, että eläimiä kohdellaan korkeiden eläinten hyvinvointistandardien ja sovellettavien lakien mukaisesti sekä sen omassa toiminnassa että toimitusketjussa. Yhteistyökumppani sitoutuu noudattamaan World Organisation for Animal Healthin (WOAH) määrittelemää viittä vapautta:

- ✦ Vapaus nälästä, aliravitsemuksesta ja janosta
- ✦ Vapaus pelosta ja ahdistuksesta
- ✦ Vapaus lämpöstressistä tai fyysisestä epämukavuudesta
- ✦ Vapaus kivusta, vammoista ja sairauksista
- ✦ Vapaus toteuttaa lajityypillistä käyttäytymistä

Yhteistyökumppaneita kannustetaan ottamaan käyttöön ennaltaehkäiseviä eläinten terveydenhoitotoimenpiteitä, kuten säännöllinen eläinten terveydentilan seuranta.

7. ELINTARVIKETURVALLISUUS

Meille on tärkeää, että yhteistyökumppanimme noudattavat Valion elintarviketurvallisuusvaatimuksia täysimääräisesti.

Jos yhteistyökumppani toimittaa Valiolle elintarvikkeisiin tai elintarviketurvallisuuteen liittyviä tuotteita tai palveluja, yhteistyökumppani sitoutuu noudattamaan myös Valion toimittajia koskevia elintarviketurvallisuuteen liittyviä vaatimuksia ja ohjeita (saatavilla [Valion verkkosivuilla](#)).

8. YMPÄRISTÖ

Meille on tärkeää, että yhteistyökumppanimme vähentävät merkittäviä ympäristövaikutuksiaan, kuten vaikutuksia veteen, ilmastomuutokseen ja luonnon monimuotoisuuteen, ja noudattavat jatkuvan parantamisen periaatetta ympäristöasioissa.

Yhteistyökumppanin on noudatettava toimintapaikassa voimassa olevia paikallisia ympäristölakeja ja -lupia.

Yhteistyökumppanin on tunnistettava, hallittava ja pienennettävä toimintansa merkittäviä ympäristövaikutuksia ja osoitettava, että parantaa jatkuvasti toimintansa ympäristönsuojelun tasoa. Yhteistyökumppanin on toteutettava kohtuullisia toimenpiteitä ympäristön suojelemiseksi

saastumiselta, kaikenlaisen jätteen, mukaan lukien hävikin, hallitsemiseksi ja vähentämiseksi sekä luonnonvarojen, kuten veden ja energian, kulutuksen optimoimiseksi.

Yhteistyökumppanin on tunnettava vaaralliset materiaalit, kemikaalit ja aineet ja varmistettava, että niitä käsitellään, säilytetään, kierrätetään ja hävitetään turvallisesti ja asianmukaisesti. Vaarallisia aineita käsittelevät työntekijät on koulutettava niiden turvalliseen käyttöön.

Yhteistyökumppanin on tunnistettava toimintansa merkittävät ilmastovaikutukset ja pyrittävä vähentämään kasvihuonekaasupäästöjään kohtuullisilta osin. Yhteistyökumppania kannustetaan tunnistamaan ja kvantifioimaan oman toimintansa ja arvoketjunsä kasvihuonekaasupäästöt, laskemaan merkittävien tuotteidensa ja palveluidensa hiilijalanjäljet sekä asettamaan tieteeseen perustuvat päästövähennystavoitteet.

Yhteistyökumppanin pitäisi tunnistaa toimintansa merkittävimmät vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja varmistaa, ettei sen toiminta aiheuta merkittävää monimuotoisuuden heikkenemistä. Yhteistyökumppania kannustetaan omaksumaan käytäntöjä, jotka suojelevat luonnon elinympäristöjä ja ekosysteemejä.

Yhteistyökumppanin on varmistettava, että kaikki EU-markkinoille saatetut tai markkinoilla saataville asetetut asianomaiset tuotteet ja raaka-aineet ovat metsäkatovapaita ja noudattavat EU:n metsäkatoasetusta (EUDR, EU 2023/1115). Yhteistyökumppanin tulee osoittaa tuotteiden jäljitettävyyden, ylläpitää huolellisuusvelvoitteeseen liittyvää dokumentaatiota ja toimittaa Valiolle tarvittavat tiedot asetuksen vaatimustenmukaisuuden todentamiseksi. Jos yhteistyökumppani havaitsee tai perustellusti epäilee poikkeamaa vaatimustenmukaisuudesta tai siihen liittyvää riskiä, sen tulee ilmoittaa asiasta Valiolle viipymättä.

9. TÄYTÄNTÖÖNPANO JA SEURANTA

Meille on tärkeää, että yhteistyökumppanimme raportoivat avoimesti mahdollisista rikkomuksista tämän Code of Conductin periaatteita vastaan ja sitoutuvat toimenpiteisiin niiden korjaamiseksi.

9.1 TÄYTÄNTÖÖNPANO

Yhteistyökumppanin on otettava käyttöön ja varmistettava tämän Code of Conductin vaatimukset omassa toiminnassaan ja asetettava vastaavat vaatimukset omalle toimitusketjulle.

Yhteistyökumppanin on ylläpidettävä asianmukaista dokumentaatiota ja tietoja vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen. Pyydetessä yhteistyökumppanin on toimitettava nämä todisteet Valiolle.

9.2 SEURANTA

Valiolla on oikeus valvoa, että yhteistyökumppani noudattaa tätä Code of Conductia pyytämällä yhteistyökumppania toimittamaan dokumentteja tai suorittamaan itsearviointeja, tai suorittamalla auditointeja. Itsearviointit tehdään Valion kyselylomakkeen tai Sedexin (Supplier Ethical Data Exchange) kaltaisen ulkoisen järjestelmän avulla Valion ja yhteistyökumppanin sopimalla tavalla. Auditoinnit voi suorittaa Valio tai riippumaton kolmas osapuoli.

9.3 RAPORTOINTI, EPÄKOHTIEN KORJAAMINEN JA JATKUVA PARANTAMINEN

Valion tavoitteena on avoin ja rehellinen, molemminpuoliseen luottamukseen ja yhteistyöhön perustuva suhde yhteistyökumppaneihinsa. Valio tiedostaa, että maailmanlaajuiset toimitusketjut ovat usein monimutkaisia ja että niissä voi ilmetä poikkeamia vaatimuksiin. Valio kannustaa yhteistyökumppaneitaan keskustelemaan avoimesti Valion kanssa haasteista, joita Code of Conductin periaatteiden täytäntöönpanoon toimitusketjussa saattaa liittyä.

Jos yhteistyökumppani epäilee tai saa tietää poikkeamasta tämän Code of Conductin vaatimuksiin, on sen ilmoitettava asiasta Valiolle välittömästi. Tarvittaessa huolenaiheista voi ilmoittaa luottamuksellisesti Valio Whistle -kanavan kautta (saatavilla [Valion verkkosivuilla](#)).

Jos yhteistyökumppani havaitsee poikkeamia vaatimuksiin, Valio odottaa sen ryhtyvän korjaaviin toimenpiteisiin osapuolia kunnioittavalla ja osallistavalla tavalla. Pyydetessä Valio voi tarjota yhteistyökumppanille tukea resurssiensa ja vaikutusmahdollisuuksiensa sallimissa rajoissa.

9.4 RIKKOMUKSET JA IRTISANOMISOIKEUS

Tämä Code of Conduct on tärkeä osa kaikkia yhteistyökumppanin ja Valion välisiä sopimuksia.

Jos Valio saa tietää, että Code of Conductia on rikottu, se varaa oikeuden vaatia korjaavia toimenpiteitä, jotka yhteistyökumppanin on toteutettava Valion ja yhteistyökumppanin yhdessä sopimassa aikataulussa. Tarvittaessa yhteistyökumppanin on tiedotettava ja tehtävä yhteistyötä asiaankuuluvien viranomaisten kanssa.

Mikäli yhteistyökumppani on haluton ja kyvytön korjaamaan havaittuja epäkohtia, Valio varaa oikeuden irtisanoa Valion ja yhteistyökumppanin välisen sopimuksen sopimusehtojen mukaisesti.

10. YHTEISTYÖKUMPPANIN ILMOITUS

Valion yhteistyökumppanina tai mahdollisena yhteistyökumppanina vahvistamme, että olemme vastaanottaneet ja noudatamme Valion yhteistyökumppaneiden Code of Conductia.

Yritys:

Päivämäärä:

Allekirjoittajan nimi ja asema yrityksessä:

Valtuutetun edustajan/valtuutettujen edustajien allekirjoitus: